

(volt Székely Udvarhely)

A Székelység partoktól független
politikai újsága

Előfizetési ára: egész évre 50 leu, félévre 25 leu, negyed-
évre 12 leu 50 bani. Egyesszám 1 leu. A regátban 1 leu 50 bani.
Hirdetések díjszabás szerint. — Nyílt tér soronként 3 leu.

Felölös szerkesztő:
Ébert András.
Kiadja: A lapkiadó-társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odorheiu (Székelyudvar-
hely) Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 31. sz.
Megjelen minden vasárnap

A Talmud

a zsidó szent hagyományok könyve, az ifjuság neveléséről többek között ezeket mondja: „Még templomépítés céljából sem szabad az ifjuság oktatását megzavarni” . . .

Kulturnépnek nevezzük magunkat. S tényleg valamennyire haladtunk is már. De messze állunk még attól, hogy az ifjuság nevelését, a tulajdonképeni népnevelést, valami szent dolognak tartsuk, legalább is olyan szentnek, mint a templomépítést.

Eltékelve az iskolák jellegéért folytatott harctól, mely sok tekintetben szintén bénítólag hat a közoktatásra, a szülők nem-törődőmsége kezd aggasztóvá válni.

A tömeg nevelését megzavarja, nem a templomépítés, hanem az egyre nagyobb áldozatokat követelő anyagiasság érzete, mely szellemre, művelődésre fittyet hány.

Minek is kell tanulni? miért kellene arra törekedni, hogy utódaink szellemi öröksége legyen széleskörű, elfogulatlan és öntudatos!? Ime előttünk a példák: Van, ki a nevét sem tudja leírni, s boldogul . . . míg a tudósok mind szegények.

Innét van, hogy ifjuságunk iskolába járatása csak olyan kényszerféle, amely alól szabadulni iparkodnak. A legcsekélyebb ok is elegendő arra, hogy a gyermek heteken át kerülje az iskolát szüleinek egyenes utasítására.

Szeptemberben nem lehet az iskolaévet megkezdeni, mert a mezőgazdasági munkában segíteni kell a gyermekeknek. Jön a kukoricatörés, kukoricafosztás, erdőjárás . . . s amikor beáll a

tél, akkor vagy cipő hiányzik, vagy betegség áll elő . . . S így megy ez hónapról-hónapra, évről-évre!

Ennek megfelelő természetesen az eredmény is. A szülők nem-törődőmsége kiöli a tanítóból az ámbiciót . . .

A Talmud szava sok keresztény szülőt megszegyeníthet és a népneveléssel foglalkozókat mély megfontolásokra készítheti.

Az a társadalom, mely az ifjuság nevelésével nem törődik, vagy hanyagul teljesíti azt, elvetett magától minden jövőbe nézést, minden reménységet s kimondotta maga fölött a halálos ítéletet. Az ilyen társadalom már csak ösztöneinek él s nagyon csekély a különbség, mely elválasztja még . . . a barmoktól.

Itt, a Székelyföldön, a silány terméskilátásokkal örökösön küzdve, nem utolsó helyen épen a népneveléssel foglalkozó tényezőket is érheti a vád, hogy népünket minden szorgalma és bámulatos kitartása mellett is, nem vihették arra a magaslatra, amelyen hasonló körülmények között élő más kulturnépek állanak.

A népnevelés a legszentebb közügy. Közügy! S nemcsak egyes felekezetek, papok, tanítók ügye. Szentebb a templomépítésnél. Ép azért a legmagasabb elismeréssel üdvözljük az udvarhelymegyei állami tanítók lelkes táborát, akik kitűzték a „népmívelés” zászlóját.

Ez alá mindenkinek sorakoznia kell! Mert fölötté áll nemzetiségeknek, felekezeteknek, politikának. A népnevelés mindannyiunk ügye és kötelessége!

A gyakorlati életiskola

felé közeledünk és ezt örömmel, a legnagyobb helyesléssel jegyezzük fel a „Székely Hírek” hasábjain, hol először indult útjára ez a valóban megértést érdemlő eszme.

Bustya Lajos, a marosvásárhelyi Iparos Egylet elnökének érdeme, hogy az elmúlt hónap végén értekezletet tartott, amelyen az egyesület különböző ipari szakosztályi elnökei kivül a középiskolák és ipariskola igazgatói, az iparfelügyelő, a táblai elnök, az iparkamara, a város és sajtó képviselői vettek részt.

Bustya Lajos, mint a székelyföldi kereskedelmi és iparkamara iparoszakosztályának több év óta érdemes vezére, tekintély a Székelyföldön. Örömmel üdvözljük tehát az új irányú eszme alapkövetétele alkalmából, mert a múltból tudjuk, hogy amit ő a kezébe vesz, annak sikerülnie kell.

De térjünk a dologra.

A marosvásárhelyi értekezlet komoly megfontolással tárgyalta azt a lehetőségeket, a melyek elősegítsék a középiskolák tanuló ifjuságának az V. középosztályon felül való ipari kiképzését.

E cél megvalósításához úgy az összes iparosok, mint az iskolák vezéreinek nagy és önzetlen jóakarata szükséges. Össze kell dolgozni, hogy a harmóniát, a helyes utat megtalálják.

Nézetünk szerint — az ügy nem is oly nehéz, mint amilyennek azt némelyek gondolják.

Első lépés az, hogy összeírják azokat az iparosokat, kik a diákokat műhelyükben foglalkoztatni hajlandók. Ezt minden józanul gondolkodni tudó iparosmester szívesen kell fogadja, mert az értelmes ifjak a magyarázatot gyorsan felfogják és rövid időn belül, hasznos segítő-társai lehetnek.

Második teendő, hogy az összes ifjakat együttesen a tanároknak végig kell vezetniök a már tanításra vállalkozott iparosok műhelyeiben,

hol az illető ipar előnyeiről és hátrányairól is szakszerű előadást tartanak. Így aztán az ifjuság megismerve az egyes iparokat, kedve szerint választja azt, amelyiket akarja.

Harmadsorban jöhet az iparosok és ifjuság közt létesítendő megállapodás a tanítási időre nézve s az egyes ifjak szétosztása a mesterekhez.

Minden egyes ifjut el kell látni munkanaplóval, melyben óráról-órára feljegyzendő, hogy mit dolgozott és az illető mesterrel a napló láttamoztatandó a munkaidő bevégezésekor.

Az iskolai év végén a tanulók ipari képzéséből kiállítás rendezendő — vásárral és jutalomkiosztással kapcsolatosan.

Ismervé némelyek szűklátókörűségét, szembe kell nézni a nehézségekkel is, amelyek könnyen támadhatnak a kenyérféltésből.

Meg kell győzni a rövidlátókat arról, hogy Románia ipara ma még legnagyobb részben a belföldi szükségletet sem képes kielégíteni. E téren tehát szorgalmával, tehetségevel mindenki akkora darab kenyeret szelhet, amekkorát bir és akar. Tultermeléstől belátható időn belül nem kell félni.

Aztán a középiskola VIII. osztályát végző ifjak a mai iparos mestereknek konkurrencsei úgy sem lesznek. Legnagyobb részük majd a külföldi egyetemeket is felkeresi, mert egyrészt világot akar látni, másfelől pedig ezt, mint képzett iparos önállóan megteheti. Mivel nem lesz kénytelen szülőire támaszkodni s holmi „tiszteletbeli díjtalan gyakorlati” állások után szaladgálni s erre is az egész familia protekcióját mozgósítani . . .

Ismételten üdvözljük Marosvásárhely iparos közönségét és a ref. koll. igazgatóságát s mindazokat, kik a messzekiható eszme megvalósításán fáradoznak, mint uttörők! Csak előre! minden lehet, ha erősen akarjuk!

Argus.

Az a „30 lei.”

A 30 leus hatalom a „Székely Közélet” f. é. 49. számában „Az a 30 leies felekezeti iskola” címmel nemzetmentő fölénytel nekiront a magyar tannyelvű állami iskoláknak, ezt állítva: „nem taníthat magyar szellemben még akkor sem, ha magyar nyelven tanít”, . . . a román állam nem nevelhet magyar szellemben.”

Jajgató 30 pénzes urak! Ne akarják minden áron feldönteni az általános emberi érdekek szolgálatára épült állami iskolát, hanem nézzenek be annak épületébe, belső életébe! Tapasztalni fogják, hogy az állami iskola becsületes műhelye az erkölcsi nevelésnek, a szorgalomnak, a munkának, az Isten- és ember-szeretetnek. Jöjjenek abba a műhelybe megértéssel és ne vakgyűlölettel. Itt még az egyház emberei is hirdethetik, mint vallástanárok és gondnoksági tagok akár a fajszeretetet is s a mennyiben az ember-szeretet fogalmában a magyar érdek is befoglalható, tehát a magyar szellemet is. Jöjjenek tárgyilagos kritikával és ne felejtkezzenek meg arról a megdönthetetlen igazságról, miszerint az iskola célja az erkölcsi-csel párosult tudás mívelése, a tudás pedig nem vallás, nem egyház s így annak mívelése sem lehet kizárólagosan sem faji, sem egyházi érdek, hanem általános emberi kincs. Ennek a kincsnek egyformán hasznát veheti állam, egyház, népkisebbség egyaránt, csak nem szabad e kincset a gyűlölet zacskójában csörgetni, hanem letenni a szeretet asztalára, hogy mindenek gyönyörködhesse-nek abban. Ha így kezelik a kérdést, akkor a román állam is nevelhet akár magyar szellemben is.

Ne zavarják össze jajgató urak a fogalmakat. A 30 leies ügy nem is annyiban iskolai, mint inkább az újra kísértő papi uralom ügye, mert azt már a magyar tannyelvű állami iskolák lekicsinylésével és megvádolásával kezdik támogatni.

A felekezeti iskolák szószólói tévednek, mikor az elemi iskolákat és középiskolákat (polgári) csakis az egyházak kebelében hiszik életképeseknek. Az egyházak ez okon szeretnék kisajátítani az említett iskolákat, de ehhez sem faji, sem egyházi célból nincs joguk. E helyett a politika helyett sajátítsák ki az egyház emberei minden iskolában, minden ifjúsági egyesületben, minden társadalmi rétegben az egyház, a vallás számára a szíveket, akkor betöltik magasztos hivatásukat úgy magyar szempontból, mint általános emberi érdekből.

Tanuljanak az egyházak a történelem legujabb drámáiból: hagyjanak békét az emberjogok békés, szabad érvényesülésének. A szívek, a lelkek tele vannak a gondolatok tiszta forrásvizével. A forrás vizét nem jó mesterségesen betömni, mert a talajt megrontja és úgy is kitör ép' akkor és ott, a mikor és a hol a kertész nem is gyanítja.

Ne féljenek a magyar tannyelvű áll. iskoláktól. Az elemi iskola em-

bert formál, olyant, akinek lelke és szíve a társadalom, az egyház, az állam és emberszeretet kertjének termő talaja s még — módjával — „amagarszellemfenntartása”-nak is.

Építsenek az egyházak minta iskolákat. Jól teszik. Az állami iskola nem irigyl. Szervezzenek iskolákat jól dotált tanítókkal és megfelelő nyugdíj-jogosultsággal, azonban szívleljék meg, mit beszél az a „30 lei”: Emberek, okosan és szeliden, magyar testvérekhez illően s mikor építeni akartok, ne villogtassátok ugyan akkor a rombolás csákányát is, mert könnyen megeshetik, hogy sem az építés, sem a rombolás nem sikerül!

Győrfi István.

Góbéságok.

Nem akart a kéményseprő seperni, Mert a gazda a seprést nem fizeti. Elvitették a kéménybe a kormost, Ingyen szedte, vakargatta a kormot...

Minden munkát kontóra kell végezni, Számlátkérnek s az árát majd lesheti. Várhat reá egy-két három esztendő, Keservesen teríthet rá zsebkendőt...

Tönkre megy így gazda, ipar és boltos, Mindenkinek a ruhája sok foltos. Csak a bankok erszénye nő dagadtra, Az adósok rongyos zsebe duzzasztja.

Jó gyermeknek cukrothozott Mikulás, Afelnöttek homlokán megcsuparanc. Végrehajtó kopog be az adóért, Elviszi a párnát, ágyat, sifonért.

Kész a pálya, lehetne korcsolyázni, Ha a sok víz sziveskedne befagyni. Várják már a sportfiúk és a diák, Szivrepesve a cipész-csizmadiák.

Kihágásért büntettek meg egy urat, Pedig csupán leöntözte az utat. No, de se baj, „száz” leu nem a világ, Csak hát kérem, meg ne tudja az ujság!

Góbé.

HIREK.

A tojás.

A „Székely Hírek” 49. számában „Góbé” barátom megénekelte a tojást, mint valóságos csodaszámba menő ritkaságot. Nem is hajította el a sulykot! Tényleg valóságos csoda a tojás; hiszen abban fejlődik, az élettan tanítása szerint, minden élet. Sőt — a „Kalevala” című finn nemzeti éposz szerint — a tojásból származik az egész mindenség.

A „Kalevala” szerint egy kacsza a vajudó „vizanyának” térde kalácsára, melyet gyepes dombnak vélt, fészket rakott s abba hat arany és egy vastojást tojt. Midőn pedig a kacsza ki akarta költeni, a vizanya bőre nagyon megtüzesedett, térde égni, inai olvadni kezdtek. Ezért megrázódott, a fészket lefordult és a tojások a tenger vizébe hullva összetörték. Hanem a tojás-darabokból gyönyörű dolog lett. Az alsó részök földdé, felső részök égboltta változott, a sárgájából nőtt ki magát

a nap, fehérjéből a hold, a többi dirib-darabjaiból pedig a csillagok és a felhők. (I. runo, 180—245).

A finnek — ami állítólagos rokonaink — képzelete tehát hamar belátta, hogy a világ karimája hasonlít a tojás külső héjához, melynek tartalmát mi emberek képezzük. Azért vagyunk köztünk annyi „Költő”, „Madaras”, „Sölyöm”, „Szarka”, „Sas”, „Bagoly”, hogy a csirkefogókat, a Tyuk Miskákat és Kakas Mártonokat ne említsem.

„Góbé” barátom, mint kitűnő ujságíró és szociológus, életünk elevenjére tapintott, amikor a tojást megénekelte. Hiszen tényleg valóságos tojás-kultuszra tértünk át.

Innen magyarázható, hogy körülünk a csirke okosabb kezd lenni, mint a tyuk és sok ember alig buvik ki a tojásból, már is *kapar*. Hát még hányan vannak, akik ha valami jót cselekszenek, azonnal *kikaráttyálják*, mint a tyuk, ha egyet tojt. Még szerencse, hogy kakasok vannak a tornyok tetején, amelyek legalább nem tojhatnak.

Tudom, hogy miért szerelmes „Góbé” barátom a tojásokba. Mert a kopasz feje hasonlít a strutojához.

De azt már nem tudja „Góbé” kolléga, hogy híres természettudósok állítása szerint, a tojás *forogva* jön a világra, épen úgy, mint a csecsemő. Ez nem jelenthet mást, mint azt, hogy sok ember mindjárt csavargónak születik, amint a költő is dalolja.

Többet nem írok, nehogy a „Góbé” még engem is megénekeljen.

Gólya.

Küldöttség a királynál.

Megírtuk a „Székely Hírek” mult számában, hogy Odorheiu-Székelyudvarhely város koronázási díszjegyzőkönyvét, küldöttségileg viszik I. Ferdinánd királyhoz Bukarestbe. A küldöttségben *Negrutiu* polgármester vezetésével résztvettek: ifj. *Ugron Ákos* földbirtokos, volt orsz. képviselő, *Dr Sebesi János* volt alispán, *Orbán Endre* mészáros, *Zsigmondovits Vilmos*, a »Bukarest« szálló tulajdonosa, *Körtvélyfáy József* polgármesterhelyettes és *Dr Baczó Albert* ügyvéd, városi tisztifőügyész. A küldöttséget *Florescu Th. János* igazságügyminiszter a lakására hívatta s ott kedélyesen elbeszélgetett velük. Azután a miniszter az ujságírók kongresszusára sietett. Másnap aztán érintkezést keresett a király személyekörűli miniszterrel, hogy a fogadtatást kiesszközölje. Szerdán d. u. 4 óra körül az előzékeny *Misu* miniszter személyesen adta tudtára a küldöttségnek, hogy Ő Felsége a várostól 12 km.-nyire levő villájából fogadásukra a királyi palotába érkezett és várja őket. A király a legszívesebben fogadta a küldöttséget s mintegy két óra hosszáig beszélgetett a Székelyföld népéről és annak érdekeiről. A díszjegyzőkönyvet köszönettel fogadta s végül intézkedett, hogy a királyi palotát a küldöttségnek bemutassák.

— **Orvosi felavatás.** Dr Csép Dezsőt, Csép Ignác székelyudvarhelyi iparos polgártársunk fiát —

mint értesülünk — e hó 2-án az egyetemes orvostudományok doktorává avatták fel Budapesten. A szorgalmas munkásságban élő szülők nagy örömeiben, mi is készsággal osztozunk.

— **Papaválasztás.** Popa János hidegkuti görögkeleti lelkész és odorheiu-udvarhelyvármegyei segéd-tanfelügyelőt a görögkeleti szinodus odorheiu-székelyudvarhelyi gkel. lelkésznek választotta.

— **Az esküdtbírószági Intézményt** — Florescu igazságügyminiszter intenciója alapján — rövid időn belül Erdélyben is visszaállítják. A regátban érvényben van s a háboru alatt sem szünetelt.

— **Az erdélyi örménység** folyó hó 27-én, karácson harmadnapján, kegyeletesen fogja megünnepelni Erdélybe történt betelepítésének 250-ik évfordulóját. Az élő hagyomány szerint I. Apafi Mihály fejedelem meghívására 1672-ben, mintegy 20,000 lélekszámmal jöttek át Moldva földjéről. Legelőbb Csikszépvízen (itt már előbb is voltak örmények), Gyergyószentmiklóson, Besztercén, Erzsébetvárosban, Gyulafehérvárra, Petelén, Görgényszentimrén telepedtek meg.

— **Sakkverseny Székelyudvarhelyt.** A polgári önképzőkör választmánya elhatározta, hogy saját helyiségében 1922. dec. hó utolsó napjain — a sakkélet fejlesztése céljából — sakkversenyt rendez. Felkéri tehát mindazokat, kik e versenyben résztvenni ohajtanak, hogy szándékukat Kovács István fényképészhez a nevezési díj befizetésével e hó 23-án d. u. 2 óráig annál is inkább jelentsék be, mert az elkésett jelentkezéseket figyelembe nem veszik. Nevezési díj önképzőkori tagoknak 30 leu, nem tagoknak 40 leu. A sakkverseny résztvevői számára 3 értékes tárgy van díjult kitűzve. A verseny kezdetét, valamint annak programját, annak idején közöljük. A választmány megbízásából: ifj. Göllner Béla, járásbírószági jegyző.

— **A vasárnapi munkaszünet** kérdésében a temesvári kamara elhatározta, hogy a mészáros, hentes és borbély üzletek d. e. 10 óráig való nyitvatartását javasolja. A hét nemzeti ünnepen kívül más kötelező ünneplést nem ismer el.

— **A rendőrség dekorációja.** Odorheiu-Székelyudvarhely város államrendőrségéhez e hó 7-én érkeztek meg a királyi kitüntetések érmei. Crăciun rendőrprefektus ünnepélyesen, hatáson beszéd kíséretében tűzte fel a legfelsőbb elismerés jelvényeit az arra érdemesített egyének mellé. Buzdítván őket, hogy jövőre is teljes ügyszeretettel teljesítsék kötelességeiket.

— **Halálozás.** Egy sokat szenvedett, zaklatott élet nyert befejezést. *Tamás Balázs* kereskedő életének 51-ik évében elhalt Székelyudvarhelyt. Temetése e hó 6-án d. u. általános nagy részvét mellett a róm. kath. egyház szertartása szerint történt meg. Nyugodjék csendesen!

— **Nincs magyar papja** Bukarest negyvenezer főnyi róm. kath. magyar közönségének. E sérelem orvoslásáért most a pápához folyamodnak.

— **Polgári fillérestély.** Az e hó 5-én rendezett estély műsorát *Halmágyi S. p. isk. ig. szépen* kidolgozott, mindvégig érdekes felolvasása nyitotta meg. Régi rossz szokása a közönségnek, hogy épen a felolvasások idején jön meg a beszélgetési vágya. Ezzel aztán illetlen sértést követ el a felolvasóval szemben, másfelől pedig bosszúságot okoz azoknak, kik odaadó érdeklődéssel szeretnék hallgatni és élvezni az arra mindig érdemes dolgokat. Fegyelmezzük tehát önmagunkat, mert *régebben* a polgári fillérestélyek közönsége volt a leghálásabb a szereplőkkel szemben, akik ezt önzetlen közreműködésükért valóban meg is érdemlik. *Baczó László* melodráma előadásával nagy hatást ért el. *Eőt-vös Mici* zenekísérettel előadott énekszamaival zajos sikert aratott. Szépen csengő, iskolázott hangját a közönség élvezettel hallgatta. *Bucsy Dezső* ügyesen előadott monológja és *Bálint Ignác* népdalai, valamint *Veres Erzs.*, *Szentes Annuska* és *Szász Ferenc* színjátszása ugyancsak nagy tetszésben részesült. — Az e hó 12-iki fillérestély gazdag műsorát a nyitány után *Csiki Albert* felolvasása, *Gálffy Zsuzsika* szavai, *Pali bácsi* bögőszólója, *Borbáth Ilonka* és *Molnár Gergely* párosjelenete, *Ferenczy Böske* zenekísérettel előadandó *Petőfidalai*, *Kovács Gergely* szavai képezi. Befejezésül pedig *Petőfi „csárdásjelenet-“*ét előadják: *Gábos Margit*, *Bálint Ignác*, *Bodroghy Balázs*, *Kerestély Gyula*, *Csizmadia Lajos*, *Verestói Ferenc*, *Kerekes Árpád*. Az estélyt *Felméry Rózsi*ka, *Tamás Mancsi*, *Bartók Sándor* és *Felméry József* rendezik. Műsor után tánc.

— **A bukaresti sajtógyűlésen** Costa-Foru újságíró, szindikátusi elnök az Új Kelet nyomdájának és szerkesztőségének összerombolása alkalmából javaslatot nyújtott be, amelyben a kongresszus e rombolást teljes mértékben elítéli s a jövőre nézve kijelenti, hogy minden újságíró személye vagy valamely szerkesztőség ellen nyilvánuló erőszak, a közszabadságok legsúlyosabb megsértése és egy napig sem maradhat megtorlás nélkül. A javaslatot a kongresszus egyhangulag magáévá tette. Az Új Kelet rendkívüli számában bejelenti, hogy — remélhetőleg csak rövid ideig — megjelenését szüneteltetni kénytelen.

— **36 helyett 240 ezer** leu évi bérösszeget ért el Sepsiszentgyörgy a város tulajdonát képező bolt-helyiségeknek nyilvános árverés útján történt bérbeadásával.

— **Hivatásának áldozata** lett *Trnovsky Ádám* beton-mester e hó 5-én d. u. 3 órakor Székelyudvarhelyt, a Szöllősi-féle szeszyárral kapcsolatos jéggyár udvarán. Egy betoncsatorna elkészítésével foglalkoztak, amit az utban levő 1³/₄ tonnás sulyu vas-cső akadályozott. *Trnovsky* mester 8-ad magával akarta a hatalmas vastömböt eltávolítani. A munkások — látva a nehézséget — nem igen akartak erre vállalkozni, de mesterrük határozott parancsára, végre is

engedelmeskedtek. A sikos udvaron, amint a nehéz vascsövet emelték, megsekkoltak és a cső egész súlyával *Trnovsky* mesterre esett. A munkások azonnal kihúzták a szerencsétlen mestert, de már életét megmenteni nem lehetett. Bal-lábát teljesen összetörte és hátgerinc-csontja is elroncsolódott. Hordágyon azonnal beszállították a vármegyei kórházba, ahol azonban nem sokára kiszenvedett. A szerencsétlenség ügyében a hatóságok a nyomozást megindították annak megállapítása végett, hogy felelősség nem terhel-e valakit. *Trnovsky Ádám* tót-nemzetiségű, 46 éves, 17-ik év óta nős volt *Farkas Máriával*. Kiváló szakembert, valóságos ezermestert vesztített el benne városunk és vidéke, akinek helyét nehezen lehet pótolni. Temetése e hó 7-én, az ág. ev. egyház szertartása szerint, a ref. temetőben általános tésvét mellett történt meg, cigányzenés kísérettel a Csere-utca 6. sz. gyászházból. Nyugodjék csendesen.

— **Lábbeli-javítások.** Az állami gyermekmenhely engedélyt adván a kötelekékbe tartozó 65 óvó-és tanköteles gyermek lábbelijének javíttatására, felkérem azon tisztelt cipésmestereket, kik a javítási munkát hajlandók volnának vállalni, hogy ajánlataikat zártborítékban: Telepfelügyelőnő *Odorheiu, Strada Horia 14. sz. alatti lakásomra* f. év dec. hó 15-ig juttassák el az Igazgatósághoz való felterjesztés végett. Ajánlat elfogadása esetén, az szerződés erejével bir. Munkabérek kifizetése havi utólagos részletekben történik. *Kovácsné*, telepfelügyelőnő.

— **Magyar Kisebbség** a címe annak a komoly, magas színvonalon álló nemzeti-politikai szemlének, melyet *Dr. Jakabffy Elemér*, *Dr. Sulyok István* és *Dr. Willer József* szerkesztenek *Lugoson*, *Str. Regele Ferdinand 20. sz. alatt*, ahol évi 144 leuért megrendelhető. De rendelje is meg minden egyes olvasó, bank és jobbmodu ember, ki a magyar kisebbség jogos, törvényes igényei iránt érdeklődik. És támogassa szellemi termékeivel az, akinek kiforrott elmondani valója van a kisebbségbe jutott magyarság javára. Különben az eddig megjelent számok mindannyia érdekesnél-érdekesebb közleményeket tartalmaz s elkelő, a magyar kisebbségnek valóban becsületére való szellemi táplálékot nyújt. A nyomdai szempontból is csinos, szép kiállítású folyóirat minden hó 1-én és 15-én jelenik meg s negyedévre az ára 36 leu. Számonként még nem kapható, de mutatóvány-példányt egyszerű levelező-lapon történő kérésre, szívesen küld a kiadóhivatal mindazoknak, kik a „Székely Hírek“ e megemlékezésére hivatkoznak.

— **Igazgató-főorvosi állásra** hirdetett pályázatot e hó 15-iki határidővel a kézdivásárhelyi „*Rudolf*“-kórház Egyesület. A megbízás 1923. január 1-től 6 egymás után következő évre szól évi 6000 leu fizetéssel. Ugyanott egyenkint 4000 leu fizetéssel összekötött 2 osztályorvosi állás is betöltésre kerül.

— **660 új iskolát** akar a közoktatásügyi kormány Erdélyben költségen felépíttetni és berendeztetni — regáti mintára s rendszer szerint. Az elemi iskolák az agrárreform rendén 5 és a tanítóképzők 30—40 hold földet kapnak. Hát a középiskolák! Minden egyes iskolának kellene megfelelő földet juttatni. Azonban ezért az illetékes köröknek esetenként folyamodniok kell!

— **Újra megindult a „Haladás“** c. politikai hetilap Sepsiszentgyörgyön *Balás Ernő* székely szenátor felelős szerkesztésében és *Móricz István* könyvnyomdatulajdonos kiadásában. Az e hó 3-án megjelent számban közli azt a híres beszédet, melyet *Balás* szenátor el akart mondani — a tisztviselő-kérdésről.

— **Köszönetnyilvánítás** Mindazoknak, kik felejtethetetlen halottunk *Tamás Balás* kereskedő temetése alkalmával akár a temetésen való megjelenéssel, akár bármi más uton részvétüknek kifejezést adtak, ez uton mond halás köszönetet a gyászoló család.

— **Gyermekegyilkos gyermek.** Valóságos amerikai izü szenzációja van *Kápolnásfalun*, udvarhelyvármegyei községnek. *Sinkó Mihály* 3 hónapos *Ferenc* nevű fiát, ennek 3 éves *György* nevű testvére leforrázta és az súlyos égési sebei miatt, kinos szenvedések között meghalt. Az édes anyjuk mosogatást végzett — háttal a gyermekek felé. E közben a 3 éves fiu leszedte a forróvízzel telt edényt a kályháról és az egész vizet ráöntötte bölcsőben levő testvére. A kis fiu bizonyára fürösztelni akarta testvérkéjét, amint azt édesanyjától látta. Csak az a különös a szerencsétlen esetben, hogy a 3 éves gyermek nem önmagára, hanem öccsére tudta önteni a forró vizet. A hatósági eljárás megindult.

— **Hangverseny.** *Prosteau Jean* a budapesti zeneakadémia volt tanítványa, a jövő hét folyamán *Odorheiu-Székelyudvarhelyt* készül nagy hangversenyt rendezni. Világsikerei voltak Amerikában s még több külföldi nagy városban. A műsor és a további részletek a plakátokon közölve lesznek.

— **Román és magyar szövegű „Adás-vevési szerződés“**, valamint más közszükségleti nyomtatványok legelőnyösebben kaphatók *Betegh Pál* könyvnyomdájában.

— **Hamis 500 leus** bankókat gyártanak — állítólag — *Csehszlovákiában*

Székely Gazda.

Egyesülésben van az erő és mi mégis széthúzzunk, hogy oldott kéve módjára széthulljunk! ? . . .

Hiába van előttünk sok jó példa, azokat csak azért sem követjük. Olyanok vagyunk, mint a gyermek; épen az ellenkezőjét, a nehezebb részét választjuk mindennek . . .

Közügyűlést tart az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület e hó 12-én *Odorheiu-Székelyudvarhelyt*. Újra szervezkedik és munkatervet készít jövőre.

Talán később a Földmives Szövetség is ugyanezt fogja tenni.

Egy célért kétfelé dolgoznak anél-

kül, hogy lényegesebb eredményt tudnának felmutatni.

Uraim! Székely testvérek! Nem jól van ez így!

Testvéri kezét kell fognia minden egyes székelynek egyért és egymindnyájáért! Félre kell tenni az összes mellékes dolgokat és életfeladatul kitűzni: egyedül, kizárólag e székely vármegye mezőgazdaságának újra teremtését, a székely népmívelés közgazdasági kiépítését.

Keresni kell és sok jóakarattal meg is fogják találni az egyetértésre vezető utat-módot, csak akarni kell!

Nem szabad egyéni szempontokat közérdekké tenni. Mindenki tekintse az egyesülésben rejlő mérhetetlen nagy erőt s emelkedjék arra a magaslatra, honnan csakis a közjót látja és ezért képes legyen bármilyen áldozatot is meghozni!

Ha ezt teszi az idősebb, tekintélyesebb vármegyei Gazdasági Egyesület, ugyanazt kell tennie a számban nagyobb Földmives Szövetségnek is.

Sorsunk egy. Ma már megélhetés szempontjából teljesen egyformán állunk. Aki nem dolgozik, felkopik az álla. Adjunk tehát alkalmat arra, hogy az egész vármegye gazdaközönsége önmagáért együttesen dolgozhassék! Erre soha sem volt nagyobb szükség, mint ma, a 12-ik órában . . .

E néhány sorunkat komoly megfontolásra ajánljuk a most közgyűlésező egyesület vezéreinek. Vegyék közérdekű indítványnak és lelkiismeretük szerint hozzanak reá határozatot! De ne azt keressék ebben, ami elválaszt, hanem azt, ami testvériesen mindannyiunkat összekapcsol és akkor az egyesülésnek semmi akadályja nem lehet! . . .

Öreg székely.

Szerkesztői üzenetek.

„Emlékezzünk régiekről.“ A hogyan beállítja a dolgokat, megcáfolni igyekezvén a másik oldalról elhangzott sajnálatos kijelentést, ez ép elegendő volna, hogy az iskolakérdést olyan mellékvágányra tereljük, amely az elvi harcok végét jelentené. Nagyon ritkán hivatkoztunk a multra, mert ez kétélű kard. Ön se tegye! Mi felsorakoztattuk érveinket. Majd a nép adja meg a választ reá. Ha mi is csak a személyeket nézünk s nem az elvet, legyen meggyőződve, hogy félre dobtuk volna a tollat. Mi nem azért küzdünk kizárólag, hogy az állam szolgálatában állóknak jól menjen a dolguk, a kik között — sajnos — sok a hétközi, hanem hogy az állam és nép között legyen meg a szükséges bizalom, amelyre fel lehet építeni az ország konszolidálását és a nép nyugodt, boldog elhelyezkedését. Cikkét személyeskedő háttéré miatt nem közzétehetjük.

Gyomlálgatni — tényleg — nemcsak nyáron a veteményes kertekben, hanem télen-nyáron a magyar nyelv *dudvá*i között is kell. Mert — kérjük szeretettel — nem elég az, hogy valaki egyik-másik irodalmi társaságnak a tagja és mégis helyiség helyett: „helyiség“-et, játssza helyett: „játssza“-t, fenntartó helyett: „fenntartó“-t, fennt helyett: „fennt“ ir. Hiszen a helyiség falut, vagy várost, a helység pedig szobát, termet, istállót stb. jelent. A „játssza“ közelmúlt és nem jövő időt fejez ki. A „fenntartó“ rövidített fenntartó, a „fennt“ pedig vmit fennt, pl. kést v. kaszát. De semmi esetre sem jelenti azt, amit legujabb nyelvrontóink azzal kifejezni akarnak.

Gagy Samu Mária-Radna. Szíves küldeményeit köszönettel vettük.

NE TOVÁBB! Odorheiu-Székelyudvarhelyt

Bul. Reg. Ferd. (Kossuth-u.) 29. sz. a. (Schuller kalapos házában) van

TAMÁS SIMON drogériája

ahol az összes bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességek, keserűvizek, vatta, kötszer, gumiárak, sérvkötők, kozmetikai cikkek, pipereszappanok, kefék, fésűk, hajcsattok, hajtűk, valamint orosz tea különlegesség, az összes legfinomabb: — likör- és rumesszenciák a legelőnyösebben kaphatók. —

Adás-vevési, bizományi és kereskedelmi ügynökséget nyitottunk. Elfogadunk vétel és eladásra, valamint közvetítésre ügyingő, mint ingatlan tárgyakat, kereskedelmi ügynökségeket, vagy áru lerakatokat. Bármilyen megbízást pontosan és gyorsan eszközünk Szíves pártfogást kér:

Szentpétery és Schiroky

Egy próba bizonyosságot tesz arról,

hogyan

„VERA”

reklám- és hirdetési iroda Sibiu-Nagyszeben-Hermannstadt, König Ferdinand Nr. 10. a legjobb és leghatásosabb reklámokat közvetíti úgy a kül-, mint a belföldi ujságokban.

Ajánlatokat kívánatra díjmentesen küld.

MŰBUTOROK!

mélyen leszállított árakban.

A legszebb és legmodernebb kivitelben kész butorok szerezhetők be Odorheiu-Székelyudvarhelyt, Bulev. Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 27. szám alatt

BALÁZS KÁROLY cég áruraktárában.

Legolcsóbb beszerzési forrás!

PALLAS NAGY LEXIKON

18 eredeti kötet eladó. Gim e lap kiadóhivatalában.

Leset die

DEUTSCHE TAGESPOST

größte deutsche Tages-Zeitung

Grossromäniens

WICHTIG! für Kaufleute, Industrielle u. Gewerbetreibende.

Schriftleitung: Wintergasse Nr. 9. Hermannstadt.

Verwaltung: König Ferdinandring No. 10.

Probenummer und Anzeigentarif auf Verlagen kostenlos.

Verkaufsstelle bei **BEDE GYULA** kereskedőcég Odorheiu.

Házi kolbász, friss szebeni sonka, budapesti Herz-szalámi, különféle Szárdinla, ringli, oroszhal, csemegecsajjt és vaj.

Mindennemű prima krémlikör, cognac, Jamaika tearum, Bürger-féle kitűnő sör, előpataki és felsőrákosi gyógyborok, és szódavíz is állandóan raktáron.

Kis- és nagykülömlő menti fajborok nagy raktára, nagyban való eladásra is. A t. vidéki vendéglősöket szintén kérem kitűnő boraim megízlelésére.

Szekerek megbízható beállóhelye a

BODEGA.

IFJ. KASSAY F. DÉNES

Odorheiu-Székelyudvarhely, Bulev. Reg. Ferd. (Kossuth-u.) 16. sz.

Halló!

Mit hoz az angyal!

Halló!

Karácsonfadiszek, képes- és meséskönyvek, kőépitőszekrények, babák és szebbnél szebb gyermekjátékok, továbbá piperecikkek, kesztyűk és harisnyák s mindenféle rövid és kötött áruk

a legolcsóbban

Szabados és Boldizsár

cégnél szerezhetők be.

Odorheiu-Székelyudvarhely Piaia-Regina Mária Batthyány-tér 13.

NE VEGYEN

BUTORT

addig, amíg

Székely János műasztalos

(Odorheiu-Székelyudvarhely, Str. Prințul Mircea-Petőfi-utca 1. sz., a »Korona«-vendéglő udvarában)

költségvetését és legújabb mintáit nem látta. Asztalosmunkák elkészítését, u. m. épület, műbutor, portál, üzlet- és irodai berendezéseket, valamint antikbutorok javítását is legutányosabban vállalja. —:

Mindenuri hölgy

Mkosztümjét, téli felöltőjét, estélyi és menyasszonyi ruháját, bluzát stb. a legújabb divat szerint

Kassay F. Péterné (Nagy Jánosné)

Odorheiu-Székelyudvarhelyt, Mirori Costi (Tó-utca) 4. sz. alatt a legutányosabb áron varratja.

ÜVEG-, porcelán- és túszerkereskedésem

Odorheiu-Székelyudvarhelyt, Bul. Reg. Ferdinand (Kossuth-utca) **39. sz. a.** (postával szemben) megnyitottam.

! Üvegezést elvállalok!

A t. közönség nagybecsű bizalmát és pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel:

DÉZSI ENDRE kereskedő.

Tribunalul Odorheiu, C. 829—1922.

Publicatiune.

Tribunalul Odorheiu aduca la cunostinta generala ca in urma petitiunei inaintate pe baza § 748 pr. c. de catra sotia lui Egyed Mózes s. a. dom. in Eliseni s-a inceput procedura in privinta constatataea faptului mortii lui Egyed Moisa fost cu dom. in comuna Eliseni care dupa informatiunile capetate fiind mobilizat in 1914 a pornit pe frontul rusei, unde a casut prizonier, unde s-a inbolnavit de tifos si a murit la Orenburg in ziua de 4. febr. 1920.

Iar pe seam lui a numit curator pe Dr. avocat Dr. Szabó Gábor din Odorheiu.

Tribunalul amenza pe Egyed Moisa si pe toti cari au vre 3 cunostinta cum ca el se afla inca in viata, an incunostinteze despre aceasta Tribunalul sau pe curatorul numit, cunoscind ca in caz contrariu, dupa treca ra de 3 luni socotite dela aparitia acestei publicatiuni in gazeta Ardealul Juridic va stabili faptul mortii numitului asa cum va rezult a din proba.

Odorheiu la 3 Octombrie 1922.

M. Popescu m. p. jude de trib. pentru conformitate Burghardt József cancelist.

A vár-utcai gőzmosóda megszűnt

Fehérneműt és ruhát **MOS, VASAL és TISZTÍT**

Tisztavári Sándorné

gőzmosódája

Odorheiu-Székelyudvarhelyt, Str. Prințul Mircea (Petőfi-utca) 31. sz.

Betagh Pál villamoserőre berendezett könyvnyomtató és könyvkötő-intézetéből Odorheiu-Secuesc (Székelyudvarhely.)